

Obsah

Úvodní slovo	13
Obecná část	15
1. Historie výživy	17
<i>Š. Svačina</i>	
2. Dietní systém	21
<i>L. Zlatohlávek</i>	
3. Základní složky potravy	31
<i>L. Zlatohlávek, H. Pejšová, Š. Svačina</i>	
3.1 Makronutrienty	31
<i>L. Zlatohlávek, H. Pejšová, Š. Svačina</i>	
3.2 Minerální látky, voda	37
<i>L. Zlatohlávek, H. Pejšová</i>	
3.3 Vitaminy	44
<i>Š. Svačina</i>	
3.4 Alkohol	48
<i>L. Zlatohlávek, H. Pejšová</i>	
4. Energetický metabolismus	53
<i>J. Křížová</i>	
4.1 Energetické substráty	53
4.2 Energetický výdej	54
4.3 Ovlivnění energetického výdeje	59
5. Zásady zdravé výživy	61
<i>L. Zlatohlávek</i>	
6. Vyšetření stavu výživy	67
<i>L. Zlatohlávek, J. Křížová</i>	
6.1 Anamnéza	67
6.2 Fyzikální vyšetření	68
6.3 Pomocná vyšetření	71
6.4 Laboratorní vyšetření	71
6.5 Diagnostika malnutrice	72

7. Nutrigenetika a nutrigenomika	77
<i>J. A. Hubáček, Š. Svačina</i>	
7.1 Interakce mezi geny a vnějším prostředím – pohled genetika	77
<i>J. A. Hubáček</i>	
7.2 Nutrigenomika a nutrigenetika – pohled klinika	91
<i>Š. Svačina</i>	
Speciální část	97
8. Problematika dětské výživy	99
<i>P. Szitányi</i>	
8.1 Výživa novorozence a kojence	99
8.2 Strava batolat	107
8.3 Výživa dětí ve starším věku	109
8.4 Nutriční screening v pediatrii	112
8.5 Enterální a parenterální výživa v pediatrii	114
8.6 Parenterální výživa v pediatrii	122
8.7 Rehydratace a realimentace	129
8.8 Alergie na bílkovinu kravského mléka – ABKM u dětí	132
9. Těhotenství a laktace	135
<i>K. Anderlová</i>	
9.1 Metabolismus v těhotenství	135
9.2 Příjem energie v těhotenství	137
9.3 Nutriční složení stravy	139
9.4 Zásady zdravého stravování	146
9.5 Období před plánovaným těhotenstvím a jeho požadavky na výživu	152
9.6 Výživa během laktace	153
9.7 Gestační diabetes mellitus	153
10. Prediabetes a diabetes mellitus	157
<i>Š. Svačina, J. Křížová, J. Kříž, M. Matoulek, M. Karbanová, T. Pelcl, L. Zlatohlávek</i>	
10.1 Prediabetes a prevence diabetu	157
<i>Š. Svačina</i>	
10.2 Dietní léčba při diabetes mellitus 1. typu	173
<i>J. Křížová, T. Pelcl</i>	
10.3 Strava u diabetu 2. typu	188
<i>M. Karbanová</i>	
10.4 Mikrobiom, diabetes mellitus a další metabolická onemocnění	208
<i>L. Zlatohlávek</i>	

11. Dietní léčba při obezitě	211
<i>M. Matoulek, A. Sadílková</i>	
11.1 Redukční dieta jako součást terapie – zásady kalorické restrikce	212
11.2 Specifické LCD a VLCD diety	214
11.3 Zahájení redukčního způsobu stravování	216
11.4 Obecné zásady redukčního stravovacího režimu	219
11.5 Praktický postup při nastavení redukčního stravovacího režimu	223
11.6 Bariatrické výkony	226
12. Dieta a kardiovaskulární systém	231
<i>L. Zlatohlávek, Š. Svačina, J. Křížová</i>	
12.1 Dieta při ateroskleróze	232
<i>Š. Svačina, L. Zlatohlávek</i>	
12.2 Arteriální hypertenze	248
<i>L. Zlatohlávek</i>	
12.3 Dieta pacientů se srdečním selháním	257
<i>J. Křížová</i>	
13. Dieta při osteoporóze	261
<i>D. Michalská</i>	
14. Dieta při dně	269
<i>L. Zlatohlávek</i>	
15. Dieta a nutriční opatření u onemocnění gastrointestinálního traktu, jater a pankreatu	273
<i>J. Křížová</i>	
15.1 Onemocnění dutiny ústní	273
15.2 Onemocnění jícnu	274
15.3 Onemocnění žaludku	274
15.4 Onemocnění tenkého střeva	275
15.5 Onemocnění tlustého střeva	279
15.6 Onemocnění pankreatu	280
15.7 Výživa při onemocněních jater a žlučníku	282
16. Dieta při onemocnění ledvin	285
<i>J. Křížová</i>	
16.1 Selhání ledvin	285
16.2 Nefrolitiáza	291
17. Výživa u pneumologických pacientů	295
<i>P. Trachta</i>	

18. Výživa a imunologie, alergologie	297
<i>L. Zlatohlávek, H. Pejšová</i>	
18.1 Výživa a imunologie	297
<i>L. Zlatohlávek</i>	
18.2 Potravinové alergie	299
<i>L. Zlatohlávek, H. Pejšová</i>	
19. Výživa a endokrinologie	311
<i>L. Zlatohlávek</i>	
20. Kůže a výživa	315
<i>L. Zlatohlávek, D. Zlatohlávková</i>	
21. Výživa a nádorová onemocnění	319
<i>J. Křížová</i>	
22. Podvýživa	325
<i>J. Křížová</i>	
22.1 Typy malnutrice	325
22.2 Příčiny podvýživy	326
22.3 Komplikace malnutrice	327
22.4 Diagnostika malnutrice	328
22.5 Cíle nutriční podpory	330
22.6 Algoritmus nutriční podpory	330
23. Umělá výživa	333
<i>J. Křížová</i>	
23.1 Enterální výživa	333
23.2 Parenterální výživa	337
24. Výživa u vybraných neurologických onemocnění	345
<i>J. Klempíř</i>	
25. Problematika neuropsychiatrických onemocnění	365
<i>Š. Slabá, J. Křížová</i>	
25.1 Poruchy příjmu potravy	365
<i>Š. Slabá</i>	
25.2 Nutriční podpora	368
<i>J. Křížová</i>	
26. Psychologie a obezita	371
<i>Š. Slabá, E. Kravarová</i>	
26.1 Psychopatologie ovlivňující jídelní chování	371

27. Výživa v geriatрии	381
<i>T. Vágnerová</i>	
27.1 Patofyziologické změny stárnoucího organismu	381
27.2 Nutriční screening a proces nutriční péče	382
27.3 Hodnocení stavu výživy	384
27.4 Proteinový metabolismus a energetické nároky ve stáří	386
27.5 Časté diagnózy v geriatрии a aspekty nutriční péče	387
28. Vegetariánská dieta	395
<i>L. Zlatohlávek, H. Pejšová</i>	
28.1 Úvod	395
28.2 Přednosti vegetariánské diety	397
28.3 Rizika vegetariánské diety	399
28.4 Energetický příjem	401
28.5 Vitaminy	402
28.6 Minerální látky	404
28.7 Mastné kyseliny	406
28.8 Antinutriční látky v rostlinné stravě	407
28.9 Vegetariánství a děti	409
29. Alternativní dietologie, fakta a mýty v dietologii	413
<i>Š. Svačina</i>	
29.1 Některé alternativní diety	413
29.3 Funkční poruchy trávicího traktu	415
29.4 Mýty a fakta o vegetariánství	419
29.5 Některé mýty v dietologii	421
29.6 Houby	425
29.7 Interakce léků s přírodními látkami	426
29.8 Mastné kyseliny a strava	428
29.9 Margaríny obohacené fytoosteroly	429
29.10 Zuby a diety	433
29.11 Endokrinní disruptory	434
29.12 Energetické nápoje	434
29.13 Některé pojmy dnes spíše politické než vědecké	434
29.14 Některé fenomény moderní doby	437
30. Tabulky	441
<i>L. Zlatohlávek</i>	
Literatura	485
Zkratky	501
Rejstřík	503
Souhrn / Summary	509
Autorský kolektiv	511